

Sjónleikarin — songkvinnan — tónaskaldið Annika Hoydal vitjar:

Ein sjónleikari skal selja eina vøru

Mynd og tekst:
Dagny Joensen

— men tað er ikki øllum beskorið, at avgera hvørjar leiklutir ein skal spæla, sigur Annika Hoydal, sum í hesum døgum er á konsertferð í Føroyum

Í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin sigur Annika Hoydal frá viðurskiptunum innan sjónleikin í Danmark, og um royndir sínar, at fáa útbúgving innan hesa yrkisgrein

Annika Hoydal, sjónleikari, songkvinnu og tónaskald, byrjaði eins og nógv ungfolk í Føroyum, á dramaskeiði hjá Eyðuni Johannesen, sum tá var leikstjóri hjá Sjónleikarfelagnum í Havn.

Seinni, tá hon gekk á studentaskúla í Danmark, so plagdi hon at vera við í studentakabarettum, men annars hevði hon ongarnar ætlanir, at gerast sjónleikari við yrkisútbúgving, sum fyrsta kvinna í Føroyum.

Bert Eyðun Johannesen hevur áður tikið útbúgving innan hetta yrkið í Danmark, har hann nú starvast sum skulastjóri á sjónleikaraskúla í Århus.

— Eg hevði ikki nakra avisa ætlan um hvørja útbúgving eg skuldi nema mær, eftir studentsprógv, men hevði í byrjanini bert fyrifallandi arbeiði sum arbeiðskona, vaskikona o.a., eins og eg ferðaðist kring um í Europa, sigur Annika við Sosialin.

Færingar og Frændur

Tá Fíol Teatret í Keypmannahavn skuldi framfæra Færingar og Frændur í 1968, var Annika stódd í Keypmannahavn. Arne Skovhuus, leikstjórinn, sóknaðist eftir tveimum færingum, sum dugdu at syngja nakrar sangir á føroyskum.

Annika varð biðin um at royna seg, og hon fekk leiklut í sjónleikinum. Í byrjanini á Fíol Teatret, men seinni eisini kring um í Danmark, tá sýningin varð uppafturtekin sum ferðasýning.

Eftir hetta fór Annika í húspláss, tí hon framvegis ikki visti hvørja útbúgving hon skuldi fáa sær.

— Bert visti eg, hvat eg ikki hevði áhuga fyri, sigur Annika, men hetta er helst ein vanligur háttur ungfolk nýta, tá tey eru ung og óbúgvín, tó at summi hava lættari við at velja sær yrkisgrein enn eg hevði, sigur Annika.

Alt ella sopran?

— Meðan eg var arbeiðskona, ringdi Arne Skovhuus til mín og segði, at eg skuldi fara til eina sersýning hjá Lulu Zigler, sum tá skuldi seta eina kabarett upp.

Arne segði, at eg ikki skuldi vága mær ikki at fara, tí hann ætlaði at kanna hetta, tá sýningin var av.

— Hóast eg ikki hevði serligan áhuga fyri at fara, tí eg ikki visti hvat hetta snúi seg um, so fór eg kortini. Tá eg kom til tíðina sum avtalað, visti tað seg, at Lulu Zigler her sóknaðist eftir fólki til kabarettina, og at hetta var tað Arne Skovhuus hevði ætlað, at eg skuldi royna.

— Eg kom brestandi inn aftanfyrir palltjaldið, og stóð áðrenn eg visti av á pallinum, har Lulu Zigler kom móti mær og spurdi, hvat eg vildi har?

Eg segði at Arne Skovhuus hevði sent meg, sigur Annika og brosar, tí har vóru umleið 150 fólk sum kappaðust at sleppa við í kabarettina. Tey royndu seg í sang og dansi.

Lulu spurdi meg, hvat eg dugdi, at dansa ella syngja? Eg helt, at eg kanska dugdi at syngja, tí hetta hevði eg roynt áður. Hon bað meg sessast og biða, so skuldi eg sleppa at royna meg, tá øll hini vóru liðug.

— Eg var bebbaredd tá eg varð greidd yvir, hvat hetta hevði at týða, og tá eg sá øll hesi ungfolkini sum sungu og dansaðu alt tað tey megnaðu.

At enda kom stundin, tá eg skuldi royna meg, og onkur kom og spurdi: — Hvad er De, alt ella sopran?». Eg noyddist at viðganga, at tað visti eg ikki rættuliga, men helt, at eg bert kundi royna at syngja tveir sangir uttan fylgispæl.

— Eg tordi ikki annars sigur Annika brosand, tí øll ungfolkini, sum royndu seg henda dagin sáu ógvuliga yrkislaerd út og høvdu

nótaark, sum tey sungu burtúr.

Sjónleikarútbúgving

Mín roynd var tó ikki til fánýtis, tí eg fekk leiklut í kabarettini, í byrjanini í Keypmannahavn, men seinni í ferðasýningini kring um í landinum.

Tá kabarettin var liðugt spæld ringdi Arne Skovhuus aftur til mín og bað meg fara til upptøkuroynd á Statens Teaterskole í Keypmannahavn, har eg slapp inn.

Statens Teaterskole er sera mennandi skúli, har næmingar rættuliga sleppa at royna seg, uttan — sum so mangan á sliikum skúlum, at verða settir í bás eftir útsjónd og verumáta.

Fyrsta árið kendi eg meg rættuliga klombrutan og helt, at hinir næmingarnir vóru nógv betri fyrir enn eg, men sum fráleið, so fekk eg vitan og venjing, sum rættuliga gagnaði mær og gav mær áhuga fyri yrkinum.

Áðrenn skúlin var liðugur, skuldu vit finna okkum ein leikpart, har vit leiktu brot úr onkrum leiki, sum seinasta royndin áðrenn vit vóru klæktir sjónleikarar.

Merethe Voldstedtslund, vinkona mín og eg valdu at spæla brot úr »Den hvide hore«, har eg leikti skokjan og Merethe nunnan. Hetta var ógvuliga væl móttikið og gjørdi, at vit báðar fingur nógv arbeiði beinanveit vit vóru liðnar á skúlanum.

Um at velja

Boð vóru eftir Anniku, bæði til upptøku á film, sjónvarpi og á sjónleikarhúsum. Hetta helt Annika vera serstakliga spennandi.

— Kortini, uttan at tú veit av tí, so verður tú sett í bás, og tað visti eg eisini, at teir leikpartar eg fekk í byrjanini vóru av sliikum slag, at eg varð samanliknað við júst

Plátan »Mit eget land« varð til á tann hátt, at beiggi mín Gunnar Hoydal skrivaði orðini, eftir hugskotum sum eg talaði inn á bånd og sendi til Føroyar. Eftir hesum skrivaði eg tónalogini.

Plátan hevur fingið góða móttøku í Danmark, og hóast innihaldið ikki beinleiðis er minar endurminningar, men bert um eina vanliga gentu í Føroyum, so eri eg mangan bilsin, tá ungar gentur í Danmark koma til mín og siga, at júst soleiðis upplivdu tað tað eisini. Tað, at ungfolk kenna seg aftur í hesum er størsta uppliving mín, tí tað hevur tað ein fæst við fingið virði fyri almenningin, og hetta gevur mær áráði at fara undir nýggjar uppgávur, sigur Annika